

بررسی تأثیر واکسن آنفلوانزا بر روی سندرم حاد تنفسی حجاج شهرستان ابهر در سال ۱۳۸۱

عباس فدائی^۱، فرهاد مصدق^۲، منصور علیمرادی^۳، محمد امین پورحسینقلی^۴

^۱ استادیار، بیمارستان لیاپی نژاد، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران

^۲ متخصص، بیماری‌های داخلی، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران

^۳ دستیار، بیماری‌های عفونی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران

^۴ دانشجوی دکتری آمار زیستی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران

نویسنده رابط: محمد امین پورحسینقلی، آدرس: تهران، اوین، خیابان یمن، بیمارستان طالقانی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، کد پستی ۱۹۸۵۷۱۱۱۵۱،

تلفن: ۰۲۱-۲۲۴۳۲۵۱۵، نمابر: ۰۲۱-۲۲۴۳۲۵۱۷، پست الکترونیک: Amin_phg@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۱۰/۱۹؛ پذیرش: ۱۳۸۶/۳/۹

مقدمه و اهداف: سالانه حدود دو میلیون نفر از مسلمانان جهان در مراسم حج شرکت می‌نمایند. حجاج بایستی در مدت زمان محدود اعمال خود را در یک فضای فیزیکی محدود انجام دهند، لذا تراکم جمعیت باعث ایجاد تماس‌های نزدیک غیرقابل اجتناب می‌شود، که خود می‌تواند باعث شیوع بیماری‌های مختلف عفونی و مسری شود.

با توجه به این‌که شایع‌ترین شکایت حجاج در این سفر علائم تنفسی شبه آنفلوانزا است که باعث اختلال در انجام اعمال حج می‌شود، با مطالعه حاضر، اثر بخشی واکسیناسیون آنفلوانزا بر سندرم تنفسی شبه آنفلوانزا حجاج را می‌توان اندازه‌گیری نموده و از آن جهت برنامه ریزی‌های آتی استفاده نمود.

روش کار: در این مطالعه که به صورت کارآزمایی بالینی تصادفی دو سوکور بر روی ۱۵۶ زائر شهرستان ابهر انجام شد، به ترتیب ورود به جلسات توجیهی در مسجد و نیز به تفکیک جنس به صورت یک در میان واکسن و دارونما تزریق شد و اطلاعات توسط فرد واکسیناتور به عنوان گیرنده داروی A یا B ثبت گردید. سپس این افراد در طول سفر حج از نظر علائم سندرم تنفسی حاد مورد بررسی قرار گرفته و روزانه در پرونده فردی حجاج ثبت گردید. پرونده‌ها پس از بازگشت از حج توسط فرد سوم (مجری طرح) بر اساس قرار گرفتن زائر در گروه A یا B طبقه بندی شده و اطلاعات پرونده استخراج و در نهایت با مشخص شدن واکسن و دارونما در مورد نتایج بحث و آنالیز صورت گرفت.

نتایج: یکصد و چهل و هفت نفر از زائران طی مدت حج بیماری سندرم تنفسی حجاج را تجربه کردند که ۹۰/۵٪ از کل زائران را تشکیل می‌دادند. در گروه مورد ۹۳٪ زائران و در گروه شاهد ۹۶٪ زائران بیمار شدند و اختلاف معنی‌داری از نظر درصد ابتلا مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: واکسیناسیون آنفلوانزا در پیش‌گیری از بیماری سندرم تنفسی حجاج سال ۱۳۸۱ تأثیری نداشت، لذا می‌توان توصیه نمود که واکسن آنفلوانزا فقط برای کسانی که اندیکاسیون دیگری غیر از سفر حج ندارند تجویز نشود. لیکن جهت اخذ سیاست‌های مناسب پیش‌گیرانه، هم‌چنان به تحقیقات بیشتری نیاز است.

واژگان کلیدی: واکسن، آنفلوانزا، حج، عفونت ریوی

مقدمه

حج شرکت می‌نمایند (۱) از ایران هم قریب به یک‌صد هزار زائر هم‌راه با سایر مسلمانان از اقصی نقاط جهان با ملیت و نژاد مختلف در این سفر عبادی شرکت می‌کنند (۲، ۳). حج بایستی در مدت

ویروس آنفلوانزا در طی ۴۰۰ سال اخیر باعث اپیدمی‌های بیماری ریوی تب‌دار به صورت ۳-۱ سال یک‌بار شده است. سالانه حدود دو میلیون نفر از مسلمانان جهان در مراسم عبادی